

Zaměstnanci a mzdové prostředky za 1. – 4. čtvrtletí 2013

Stručné shrnutí

Informační datová svodka „Zaměstnanci a mzdové prostředky za 1. – 4. čtvrtletí 2013“ je analytickým výstupem ze čtvrtletních výkazů o zaměstnancích a mzdových prostředcích regionálního školství, škol v přímé působnosti MŠMT, ostatních přímo řízených organizací, organizačních složek státu a veřejných vysokých škol.

Kromě údajů z výkazů vychází materiál i z průměrných platů v České republice a v kapitole „Průměrná měsíční mzda/plat v ČR a ve školství“ jsou porovnávány průměrné platy ve školství se statistickými daty Českého statistického úřadu.

Veškeré zde uvedené údaje jsou souhrnné údaje za celý resort školství – tedy za kapitolu 333-MŠMT státního rozpočtu včetně ESF (u vysokých škol a ostatních přímo řízených organizací včetně prostředků na projekty EU), za jiné činnosti (u vysokých škol včetně doplňkové činnosti) a za ostatní aktivity. Nejedná se tedy pouze o prostředky státního rozpočtu, tj. prostředky kapitoly 333-MŠMT státního rozpočtu, na které jsou stanoveny závazné limity mzdové regulace.

Počty a mzdy/platy zaměstnanců, pedagogických a nepedagogických pracovníků, učitelů a ostatních skupin profesí jsou uvedeny včetně vedoucích zaměstnanců (ředitelů, zástupců ředitelů), pokud není uvedeno jinak.

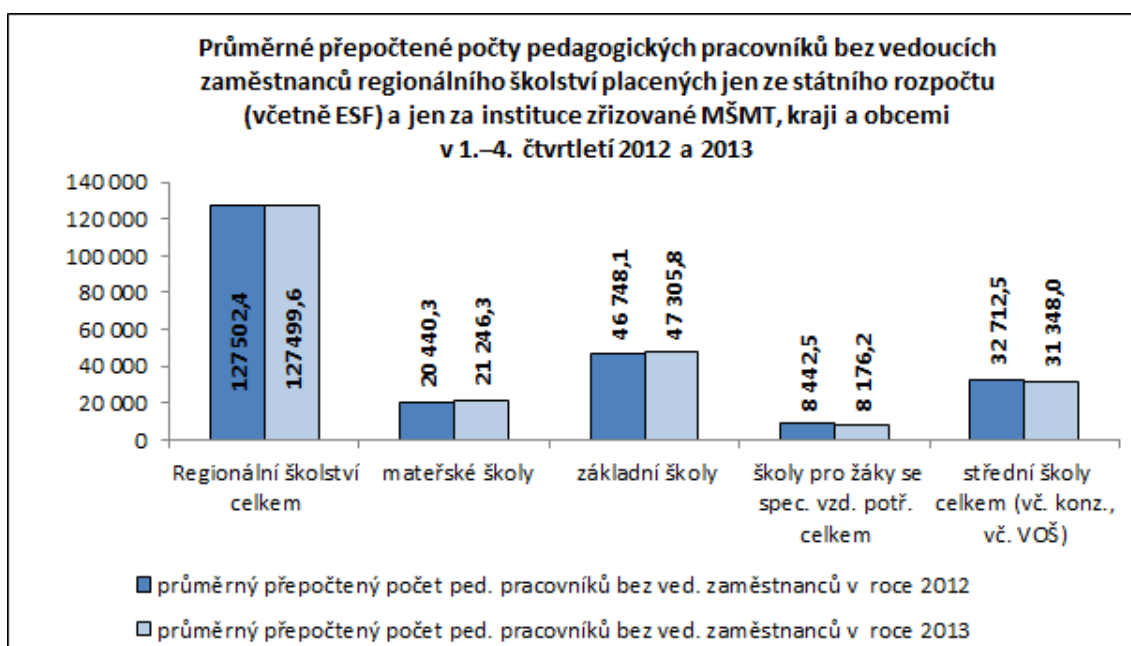
Stručné shrnutí je zpracováno za regionální školství, ostatní přímo řízené organizace (dále jen OPŘO), ostatní organizační složky státu a vysoké školy, tj. **bez údajů za zaměstnance státní správy (MŠMT, ČŠI).**

1. SOUHRNNÉ ÚDAJE

V 1. – 4. čtvrtletí 2013 pracovalo ve školství celkem 270,8 tis. zaměstnanců (jedná se o průměrný přepočtený počet, do kterého nejsou zahrnuti zaměstnanci státní správy). Oproti předchozímu roku se průměrný přepočtený počet zaměstnanců ve školství (bez státní správy) snížil o 1 428,1 zaměstnance; tj. o 0,5 %. Za 1. – 4. čtvrtletí 2013 bylo ve školství (bez státní správy) vyplaceno 80 080,9 mil. Kč mzdových prostředků bez OON/OPPP. Oproti stejnému období předchozího roku se objem vyplacených mzdových prostředků ve školství (bez státní správy) zvýšil o 1 650,2 mil. Kč, tj. o 2,1 %. Průměrná měsíční nominální mzda/plat zaměstnanců ve školství (bez státní správy) za 1. – 4. čtvrtletí 2013 dosáhla 24 643 Kč. Meziroční nárůst průměrné měsíční mzdy/platu ve školství (bez státní správy) činil 380 Kč, tj. 1,6 %.

2. REGIONÁLNÍ ŠKOLSTVÍ

V 1. – 4. čtvrtletí 2013 bylo v regionálním školství v přepočtu zaměstnáno 229,6 tis. osob. Oproti předchozímu roku tak došlo k celkovému poklesu počtu zaměstnanců v regionálním školství o 138, tj. o 0,1 %. K největšímu poklesu počtu zaměstnanců došlo zejména u odborných středních škol (o 1 902,8; tj. o 5 %), naopak nejvíce vzrostl počet zaměstnanců mateřských škol (o 1 270,2; tj. o 3,6 %). V 1. – 4. čtvrtletí 2013 bylo z celkových mzdových prostředků vyplacených ve školství (bez státní správy) vyplaceno do regionálního školství 78,2 %.

Celkový objem mzdových prostředků vynaložených na regionální školství (bez OON/OPPP) činil 62 656,2 mil. Kč, meziročně tak vzrostl o 336,7 mil. Kč, tedy o 0,5 %.

Průměrné měsíční nominální mzdy/platy zaměstnanců regionálního školství v 1. – 4. čtvrtletí 2013 dosáhly pro kategorii zaměstnanci celkem 22 736 Kč. Průměrná měsíční mzda/plat učitelů (včetně vedoucích zaměstnanců) v regionálním školství byla 26 816 Kč, průměrný měsíční plat pedagogických pracovníků bez vedoucích zaměstnanců (*placených jen ze státního rozpočtu včetně ESF*) v regionálním školství byl 24 509 Kč¹.

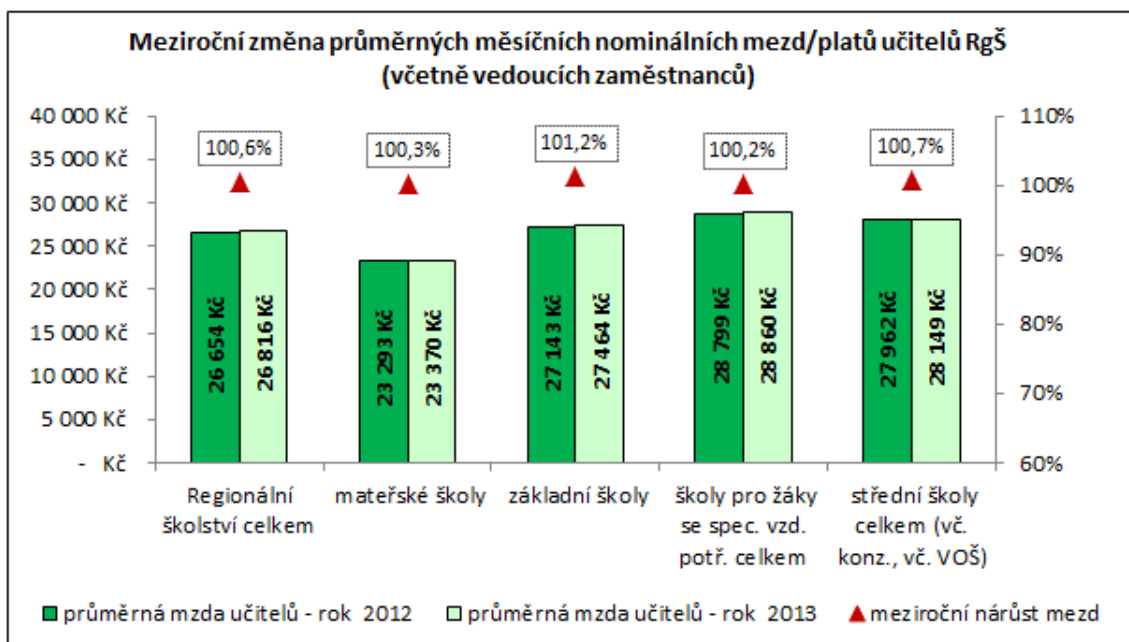
Průměrné měsíční mzdy/platy zaměstnanců regionálního školství, stejně tak i učitelů regionálního školství (bez ohledu na zřizovatele a způsob odměňování) meziročně vzrostly o 0,6 % (o 136 Kč v případě zaměstnanců a o 162 Kč v případě učitelů).

V jednotlivých druzích škol (bez ohledu na zřizovatele a způsob odměňování) meziročně vzrostly/poklesly průměrné měsíční mzdy/platy zaměstnanců a učitelů následovně:

- na mateřských školách za zaměstnance vzrostly o 0,4 %, za učitele vzrostly o 0,3 %,
- na základních školách za zaměstnance vzrostly o 1,1 %, za učitele vzrostly o 1,2 %,
- ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami za zaměstnance vzrostly o 0,3 %, za učitele vzrostly o 0,2 %,
- na středních školách včetně konzervatoří a vyšších odborných škol za zaměstnance i za učitele vzrostly o 0,7 %, z toho:
 - v rámci všeobecného vzdělávání na středních školách vzrostly za zaměstnance o 1,0 % a za učitele o 0,8 %
 - v odborném vzdělávání na středních školách včetně VOŠ za zaměstnance i za učitele vzrostly o 0,6 %, z toho:
 - na odborných středních školách za zaměstnance i za učitele vzrostly o 0,6 %,
 - na vyšších odborných školách vzrostly za zaměstnance o 1,3 %, za učitele o 0,7 %,

¹ Údaj za pedagogické pracovníky bez vedoucích zaměstnanců je jen za instituce zřizované MŠMT, kraji a obcemi.

- ve střediscích praktického vyučování za zaměstnance poklesly o 5,4 %, za učitele údaj není vypovídající,
- na konzervatořích poklesly za zaměstnance o 0,2 %, za učitele naopak vzrostly o 0,2 %.

Z hlediska skupin profesí meziročně vzrostly/poklesly průměrné měsíční platy zaměstnanců² regionálního školství odměňovaných dle § 109 odst. 3 ZP *bez ESF* v poměru k platům zaměstnanců odměňovaných dle § 109 odst. 3 ZP *včetně ESF* následovně:

- u pedagogických pracovníků zůstaly téměř na stejné úrovni *bez ESF* a poklesly o 0,1 % *včetně ESF*,
- u nepedagogických pracovníků poklesly o 0,3 % shodně *bez ESF* i *včetně ESF*.

3. VEŘEJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY

Na veřejných vysokých školách bylo v 1. – 4. čtvrtletí 2013 v přepočtu zaměstnáno 40,2 tis. pracovníků, tj. 14,9 % všech zaměstnanců ve školství (včetně doplňkové činnosti, ostatních zdrojů a z prostředků na projekty rozpočtu EU; bez státní správy). Z celkového počtu představoval počet žen 19,7 tis. (49 % všech pracovníků VŠ) a počet mužů 20,5 tis. (51 %). Meziročně byl zaznamenán nárůst počtu zaměstnanců u veřejných vysokých škol o 1 617,3 pracovníka, tj. o 4,2 % (celkem včetně doplňkové činnosti, ostatních zdrojů a prostředků na projekty rozpočtu EU). Pokud se zaměříme pouze na zaměstnance vysokých škol, kteří jsou placeni ze státního rozpočtu (tj. kap. 333-MŠMT), pak se oproti stejnému období předchozího roku průměrný přepočtený počet zaměstnanců snížil o 210,5 (tj. o 0,7 %). Naopak počet zaměstnanců, kteří jsou placeni z jiných zdrojů, se zvýšil – a to zejména z prostředků na projekty rozpočtu EU (zde došlo k nárůstu o 1 107,2 zaměstnance, tj. o 34 %) a na výzkum a vývoj z ostatních zdrojů (nárůst o 674,1 zaměstnance, tj. o 29 %). Celkově se počet zaměstnanců placených z doplňkové činnosti a ostatních aktivit meziročně navýšil o 1 827,8 (tj. přibližně o pětinu).

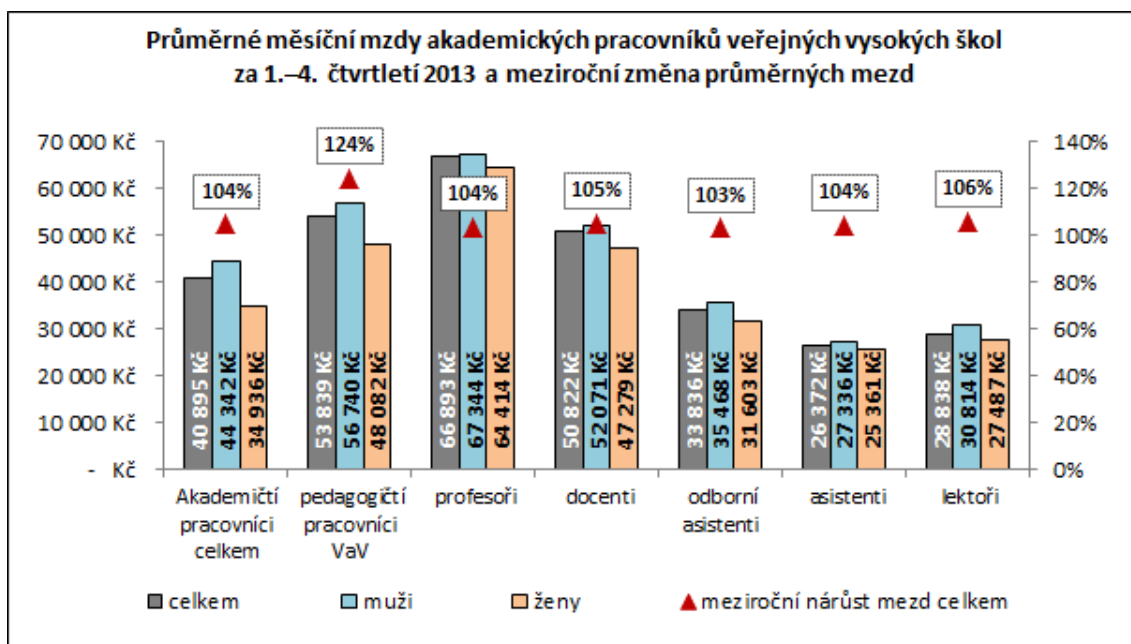
V 1. – 4. čtvrtletí 2013 působilo na veřejných vysokých školách 15 026³ přepočtených akademických pracovníků (z toho 5 506 žen a 9 520 mužů). Podle kvalifikačních kategorií to

² Jedná se o zaměstnance škol a školských zařízení zřizované MŠMT, obcemi a kraji.

³ Jedná se o pracovníky placené z prostředků kapitoly 333 (MŠMT) státního rozpočtu.

představovalo 279 pedagogických pracovníků výzkumu a vývoje, dále 1 777 profesorů, 3 155 docentů, 8 052 odborných asistentů, 1 226 asistentů a 537 lektorů. Počet úvazků vědeckých pracovníků činil 1 088.

Zaměstnancům veřejných vysokých škol bylo vyplaceno 17 113,3 mil. Kč, což činí 21,4 % z celkového objemu mzdových prostředků vyplacených ve školství. V průměru za 1. – 4. čtvrtletí 2013 pobírali zaměstnanci veřejných vysokých škol ze státního rozpočtu 35 420 Kč, z toho ženy 29 305 Kč, muži 41 298 Kč. Meziroční růst průměrné měsíční mzdy činil 4,0 % (tj. 1 374 Kč). V průměru za 1. – 4. čtvrtletí 2013 pobírali akademičtí pracovníci veřejných vysokých škol 40 895 Kč (tj. meziroční nárůst o 4,4 %), z toho ženy 34 936 Kč a muži 44 342 Kč.

4. PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA/PLAT V ČR A VE ŠKOLSTVÍ

Podle údajů ČSÚ dosáhla nominální hodnota průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců v celém národním hospodářství ČR celkem za 1.– 4. čtvrtletí 2013 na přepočtené počty⁴ výše 25 128 Kč, z toho v nepodnikatelské sféře 25 251 Kč. Průměrné měsíční mzdy v ČR celkem za 1. – 4. čtvrtletí 2013 vzrostly proti stejnému období předchozího roku o 16 Kč, nominálně se za stejné období zvýšily o 0,1 %, reálně poklesly o 1,3 %. Spotřebitelské ceny se ve stejném období zvýšily o 1,4 %.

Odvětví vzdělávání s průměrnou nominální měsíční mzdou 24 789 Kč se v 1.– 4. čtvrtletí 2013 pohybovalo pod celorepublikovým průměrem. Nicméně byl u odvětví vzdělávání zaznamenán třetí nejvyšší relativní meziroční růst průměrné měsíční mzdy o 1,6 %, tj. o 400 Kč.

Použijeme-li ke srovnání průměrných měsíčních mezd/platů ve školství **mzdu v nepodnikatelské sféře**, pohybovaly se v 1. – 4. čtvrtletí 2013 mzdy/platy zaměstnanců regionálního školství (včetně ESF) na úrovni 89,9 % celorepublikového průměru mzdy v nepodnikatelské sféře. V případě učitelů regionálního školství (včetně ESF) se jednalo o 105,7 % celorepublikového průměru mzdy v nepodnikatelské sféře, učitelů základních škol

⁴ Od 1. 1. 2009 ČSÚ přešel na metodiku výpočtu průměrných mezd, kde přednost dostaly údaje za přepočtené počty zaměstnanců a soubor obsahuje také údaje za nezjišťované podnikatelské subjekty s méně než 20 zaměstnanci, které jsou doplněny na základě matematického modelu. Všichni zaměstnanci jsou v pracovním poměru ke zpravodajské jednotce, zahrnuti nejsou podnikatelé a OSVČ, ale ani osoby vykonávající veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj.

108,4 % a učitelů středních škol včetně vyšších odborných škol a konzervatoří 110,9 %. Mzdy (bez ESF) zaměstnanců veřejných vysokých škol dosáhly 133,2 % celorepublikového průměru mzdy v nepodnikatelské sféře a mzdy akademických pracovníků veřejných vysokých škol dosáhly 162,0 % celorepublikového průměru mzdy v nepodnikatelské sféře.

Porovnáváme-li průměrnou měsíční mzdu/plat ve školství s **průměrnou mzdou všech zaměstnanců** v celé ČR, pak průměrná měsíční mzda/plat zaměstnanců regionálního školství (včetně ESF) za 1.-4. čtvrtletí 2013 činí pouze 90,3 % celorepublikového průměru. V případě učitelů (včetně ESF) regionálního školství se jednalo o 106,2 % celorepublikového průměru, učitelů základních škol 108,9 % a učitelů středních škol včetně vyšších odborných škol a konzervatoří 111,5 %. Mzdy (bez ESF) zaměstnanců veřejných vysokých škol dosáhly ve vztahu k průměrné mzdě v ČR hodnoty 133,9 % a mzdy akademických pracovníků celkem veřejných vysokých škol 162,7 %.